

Estado sang komersyal nga Biotech/GM nga mga Tanum sa Kalibutan: 2010

ni Clive James, Founder kag Chair sang ISAAA

Mga Tanum nga Biotech nagsobra 1 ka Bilyon ka Ektarya

Ang tuig 2010 amo ang ika-15 nga anibersaryo sa pagkomersyal sang mga tanum nga Biotech (1996-2010).

Kon tingbon ang natamnan sang Biotech nga mga tanum umpisa sang 1996 tubtub sang 2010, ini nagalab-ot sing masobra sa 1 ka bilyon ka ektarya (kaangay sa kalaparon sang USA ukon China) nga nagapamatuod nga ang biotech nga mga tanum magadugayini sa aton.

Ang 87 kapilon nga record sa pagtaas sang kalaparon sa natamnan halin sang 1996 tubtub 2010, nagapakita nga ang biotech nga mga tanum amo ang pinakamadasig nga gin-adoptar nga teknolohiya sa historya sang binag-o nga pagpanguma.

Ang 10% nga pagdaku sini sa tuig 2010 nga naglab-ot sa 148 million ka ektarya- ang 14 million ka ektarya sini amo ang ikaduha nga pinakadaku nga pagsaka sa 15 ka tuig.

Ang “trait hectares” nagsaka halin sa 180 milyon ektaryas sang 2009 sa 205 milyon ektaryas sang tuig 2010; ini mga 14 % ukon 25 milyones ka “trait” ektaryas.

Ang numero sang mga pungsod nga nagatanum sang biotech nga tanum nagsaka sa record nga 29, halin sa 25 sang tuig 2009-sa una nga tigon, may napulo (10) ka pungsod nga nakatanum sa ila tagsa-tagsa ka pungsod sing masobra sa isa kamilyon ka ektarya. Sobra sa tunga sang pangkalibutanon nga papyolasyon, 59%, ukon mas o menos 4 ka billion katao sa 29 ka pungsod ang nagatanum sang biotech nga talamnon.

Ang tatlo ka mga pungsod, Pakistan, Myanmar kag Sweden, opisyal nga nag report nga nagtanum sila sang biotech nga tanum sa una nga ti-on sang 2010, kag ang Alemanya nagliwat naman sa pagtanum sini.

Sa 29 ka pungsod nga nagatanum sang biotech nga tanum sa tuig 2010, 19 sini ang developing ukon nagaumwad, kag napulo naman nga industriyalisado; dugang pa sini may 30 ka pungsod nga opisyal nga naga import sang mga produkto gikan sa biotech nga tanum, sa kabilogan may 59 ka pungsod ang nag-aprobar nga mag-importar ukon magtanum sang biotech nga talamnon o produkto. Ang popyolasyon sining 59 ka pungsod nagalab-ot sa 75% sang kabilogan nga popyolasyon sa kalibutan.

Sang 2010, may record nga 15.4 milyones ka mangunguma ang nagtanum sang biotech nga talamnunon-sobra sa 90% sini, ukon 14.4 milyones ang mga imol nga mangunguma sa mga pungsod nga nagadevelop pa lamang; ang kadamuon sang mga mangunguma nga nakabenepisyo ginabanta nga mas madamo pa sangsa sini. Matandaan nga halin sang 1996, ang mga mangunguma sa bilog nga kalibutan naghimo sang ginabanta nga 100 milyones ka independiyente nga desisyon sa pagtanum sang biotech nga tanum sa sulod sang nagligad nga 15 ka tuig, tungod sang benepisyo nga madulot sini.

Ang mga naga debelop nga mga pungsod nagsaka na ang gintamnan kag naglabot sa 48% sa kabilogan nga biotech nga tanum sang 2010 kag ginabanta nga maga sobra pa ini sangsa mga pungsod nga industriyalisado bag-o mag-abot ang tuig 2015. Ang paglapad sang biotech nga talamnunon sa mga nagadevelop nga mga pungsod, naglabot sa 17% ukon 10.2 milyones ektaryas, kumpara sa 5% ukon 3.8 milyones ektaryas sa mga pungsod nga industriyalisado.

Ang lima ka nagapanguna nga mga nagauswag nga pungsod nga nagatanum sang biotech nga tanum amo ang China kag India diri sa Asia, Brazil kag Argentina sa Latin America, kag South Africa sa kontinento sang Africa.

Ang Brazil, ang nagapanguna sa pag-uswag sa Latin America kon biotech nga tanum ang pagahambalan sa bilog nga kalibutan- nakarekordsa 4 ka milyong ka hektarya ang pagsaka sini.

Sa Australia, ang biotech nga tanum nakalampuwag pagkatapos sang tinuig nga tig-ilinit nga may pagsaka kada tuig katumbas sa 184% kag naglab-ot sa 653,000 ka hektarya sang 2010.

Ang Burkina Faso ang ikaduha sa pinakadako nga proporsyon sang pagsaka sang biotech nga tanum nga naglab-ot sa 126 %, kag may 80,000 ka mangunguma nga nagtanum sa 260,000 hektaryas katumbas sa 65% sang kabilugan nga talamnan sang algodon ang nagadoptar sini.

Sa Myanmar, 375,000 ka mga magagmay nga mangunguma ang madinalag-on nga nagtanum sa 270,000 hektaryas sang Bt cotton, katumbas sa 75% nga adopsiyon sakabilugan sang pungsod nga nagatanum sang algodon.

Sa India, ang pagsaka naglab-ot sa ika siyam nga tuig kag may katumbas nga 6.3 milyong ka mangunguma nga nagtanum sa 9.4 milyong ka hektarya sang Bt nga algodon, may adopsiyon nga 86%.

Ang Mexico nag madinalag-on sa una nga tuig sa pagtanum sang biotech nga mais.

Sa rekord, walo (8) ka mga pungsod sa Europa ang nag tanum sang Bt mais ukon "Amflora" nga patatas, nga bag-o lang maaprobahan sa Europa- una nga biotech nga talamnan nga naaprobahan para ipatanum sa Europe sa nagligad nga 13 anyos.

Sa una nga tuig, ang biotech nga tanum nakalab-ot sang 10% sa ginabanta nga 1.5% bilyong hektaryas sang talamnan sa bilog nga kalibutan; sobra 50 % sang pangkalibutanon nga talamnan yara sa 29 ka kapungSORAN nga nagatanum sang biotech nga tanum sang 2010.

Ang mahipid kag klarado nga kinaiya amo ang importante sa mga biotech nga tanum-11 ka mga pungsod nga nagtanum sing may duha ukon sobra pa ka mga milyon nga kinaiya sang biotech nga tanum ang naggamit sini sang 2010, walo (8) sini ang yara sa nagadabelop nga mga pungsod- 32.2 milyong hektaryas ukon 22 % sang 148 milyong hektaryas ang nahipid sang 2010.

Halin sang 1996 tubtub 2009, ang biotech nga talamnanon nakabulig sa pagsustener sang produksiyon kag kambuyo klima paagi sa: pagpasaka sang produksiyon nga nagabili sang US\$65 bilyong; pag-amlig sa palibot paagi sa paglikaw sa paggamit sang 395 kg a.i. sang pestisidyo; sa 2009 lamang, nakabuhin sang CO₂ emisyon katumbas sa 18 bilyong ka kilos, katumbas sang mas o menos 8 milyong ka bilog nga mga salakyan ang nabuhin; nagkonserbar sang biodiversity paagi sa pagluwas sang 75 milyong hektaryas nga talamnan; nagbulig sa pagpahaganhagan sang kaimolon paagi sa pagbulig sa 14.4 milyong ka mga imol nga mangunguma sa bilog nga kalibutan.

Kinahanglan ang gilayon kag eksakto, makinotap ang epektibo nga sistema sapagtan-aw, responsable kag maid-id pero indi maiyayahon ukon kontra sa mga magagmaykagpigado nga mga pungsod.

Ang katumbas sang biotech nga binhi sa bilog nga kalibutan naglab-otsa US\$11.2 bilyong, nga may mais, soybean kag algodon ginabanta sa mas o menos US\$150 bilyong kada tuig.

May milyon nga palanan-awon sa masunod nga lima ka tuig: ang mais nga makabato sa init sa 2012; Golden rice sa 2013; kag Bt rice antes MDG sa 2015, nga makabenepisyo sa 1 ka bilyon ka mga imol nga mga tawo sa mga manugtanum sang palay sa Asia pa lamang. Ang biotech nga mga talamnanon may dako nga kontribusyon sa MDG 2015 nga lalambutan paagi sa pagpugong sang kaimolon sa sobra tunga, kag pagpasanyog sang produkto saginaduso nga pangkalibutanon nga inisiyatibo para mapasidunggan ang nag tukod sang ISAAA kag Nobel Peace Laureate, Norman Borlaug, nga nagluwas sang mga 1 kabilyon ka tao gikan sa gutom.

Ang mga detalye nga impormasyon ginkuha sa ISAAA Brief 42 " Global Status of Commercialized Biotech/GM Crops: 2010, ginsulat ni Clive James. Para sa dugang nga impormasyon, palihog lang tan-aw sa: <http://www.isaaa.org> ukon magkontak sa ISAAA SEAsia Center sa +63495367216, ukon email sa info@isaaa.org.